

Rijksoverheid

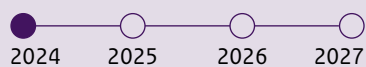
Bijlage 1

Monitoringsoverzicht

Actieplan programma Samen tegen mensenhandel

Legenda

Tijdslijn

Uitvoeringsjaar
De actie wordt in dit jaar uitgevoerd.

Geen uitvoeringsjaar
De actie wordt in dit jaar niet uitgevoerd.

Statusweergave van acties

● Afgerond	De actie is afgerond.
● In uitvoering	De actie is momenteel in uitvoering.
● In uitvoering, vertraging	De actie is in uitvoering, maar loopt vertraging op.
● Doorlopend	De actie heeft een doorlopend karakter, zonder duidelijke einddatum.
● Nog niet gestart	De actie is gepland, maar nog niet begonnen.

Dashboard totaaloverzicht

Totaal alle actielijnen

Acties totaal	44
● Afgerond	13
● In uitvoering	20
● In uitvoering, vertraging	5
● Doorlopend	5
● Nog niet gestart	1

Actielijn 1 Creëren van brede bewustwording

Acties totaal	9
● Afgerond	4
● In uitvoering	3
● In uitvoering, vertraging	0
● Doorlopend	2
● Nog niet gestart	0

Actielijn 2 Vergroten van de meldingsbereidheid

Acties totaal	12
● Afgerond	7
● In uitvoering	4
● In uitvoering, vertraging	0
● Doorlopend	0
● Nog niet gestart	1

Actielijn 3 Betere bescherming en vaststelling van slachtofferschap

Acties totaal	7
● Afgerond	1
● In uitvoering	3
● In uitvoering, vertraging	2
● Doorlopend	1
● Nog niet gestart	0

Actielijn 4 Verbeter (bovenregionale en regionale) samenwerking

Acties totaal	10
● Afgerond	1
● In uitvoering	7
● In uitvoering, vertraging	1
● Doorlopend	1
● Nog niet gestart	0

Actielijn 5 Informatiedeling en gegevensverwerking

Acties totaal	2
● Afgerond	0
● In uitvoering	1
● In uitvoering, vertraging	1
● Doorlopend	0
● Nog niet gestart	0

Actielijn 6 Versterken positie minderjarige slachtoffers

Acties totaal	4
● Afgerond	0
● In uitvoering	2
● In uitvoering, vertraging	1
● Doorlopend	1
● Nog niet gestart	0

Acties 31, 34 en 42 gaan pas van start in 2026. Hoewel ze onderdeel zijn van het actieplan, zijn ze nog niet opgenomen in het huidige monitoringoverzicht.

Creëren van brede bewustwording

Operationele doelen

- **Eind 2026** weet een groter deel van burgers, potentiële slachtoffers en minstens 10% meer eerstelijns professionals wat mensenhandel is, dat het in Nederland voorkomt, herkennen ze het en hebben ze handelingsperspectief.
- **Eind 2026** kunnen reclasseringswerkers mensenhandel beter herkennen en sluiten zij met advisering, toezicht en begeleiding beter aan bij de daderaanpak.

Beoogde effecten

- Potentiële slachtoffers, burgers en eerstelijns professionals zijn zich meer bewust van mensenhandel, signaleren het vaker en hebben handelingsperspectief.
- Er is meer (media) aandacht voor de aanpak van klanten, die zich bewust zijn van mensenhandel, het kunnen signaleren en handelingsperspectief hebben.

ACTIES

1. Inventarisatie campagnes, meldpunten en kenniscentra

 Afgerond (2024–2027)

Overzicht van 54 campagnes en 95 meldpunten/39 kenniscentra beschikbaar. Versnipperd aanbod. Impact lastig meetbaar. Rapport toegevoegd.

2. Meting signaleerders (soc. wijkteams, schoolwerkers, hotelpers.)

 Afgerond (2024–2027)

De meting is afgerond en het definitieve rapport wordt als bijlage meegestuurd met de voortgangsbrief.

3/4. Gerichte communicatiestrategie (2024: seksuele, 2025: arbeids- en criminele uitbuiting)

 In uitvoering (2024–2027)

JenV, CoMensha en VNG werken samen met het reclamebureau aan de communicatiestrategie. De strategie is in ontwikkeling.

5. Bewustwording over mensenhandel onder professionals en leerlingen/studenten in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs

 In uitvoering (2024–2027)

Er is een plan ontwikkeld ter versterking van de bewustwording en signalering van mensenhandel op scholen (VO en MBO) onder de noemer Uitbuiting (niet) op school. De online regionale en op maat gemaakte trainingen voor onderwijsprofessionals starten eind dit jaar. De trainingen en bijbehorende toolkit zijn momenteel in ontwikkeling, en ook de signalenkaart Uitbuiting (niet) op school wordt geactualiseerd. Tot nu toe zijn er 185 onderwijsprofessionals die zich ingeschreven hebben voor de trainingen. Daarnaast hebben vier scholen een maatwerktraining aangevraagd.

6. Field Lab mensenhandel klantenproblematiek

 Afgerond (2024–2027)

Het Fieldlab heeft plaatsgevonden in de week van 22 tot 26 september. Op 26 september hebben de teams hun interventie gepresenteerd en is de 100 dagen challenge ingegaan.

7. Landelijke actiedagen politie en OM aanpak klanten ● Doorlopend (2024–2027)	Door de landelijke actiedagen kan preventief worden gehandeld en strafrechtelijk worden opgetreden. In Rotterdam heeft in 2024 een pilot gedraaid waarbij 5 aanhoudingen zijn gedaan. Na de inhoudelijke behandeling van de zaken van aangehouden verdachten en uitspraak van de rechter wordt gekeken hoe de actie vervolg krijgt.
8. Media-aandacht politie en OM bij vervolging klanten ● Doorlopend (2024–2027)	Media-aandacht waar mogelijk.
9. Training e-learning reclasseringsmedewerkers ● Afgerond (2024–2027)	De e-learning is recentelijk afgerond en staat inmiddels online.

Actielijn 2

Vergroten van de meldingsbereidheid

Operationele doelen

Voor deze Actielijn is het overkoepelende operationele doel dat er in 2026 tenminste 10% meer meldingen van mensenhandel worden gedaan. In 2026 10% meer meldingen van mensenhandel

- In 2025 is er één centraal en laagdrempelig informatiepunt over mensenhandel, waar slachtoffers, professionals en burgers terecht kunnen voor informatie en doorverwijzing naar hulp, opvang of aangifte. Het dient als referentie voor betrokken organisaties.
- In 2025 is door middel van een communicatiestrategie het centrale informatiepunt onder de aandacht gebracht.
- In 2026 is ingezet op het verkennen van mogelijkheden tot het verbeteren van de meldingsbereidheid van slachtoffers van seksuele uitbuiting en criminele uitbuiting.
- In 2026 is er binnen opsporing en vervolging meer bewustwording over non-punishment en het feit dat daders ook slachtoffers kunnen zijn, met extra inzet op het vergroten van de meldings- en aangiftebereidheid bij arbeids- en criminele uitbuiting.

Beoogde effecten

- Betere bescherming van slachtoffers
- Slachtoffers bereikt en ondersteund in proces van melden
- Toename slachtoffers/verdachten in beeld bij politie, NLA en KMar
- Verhoging meldingen bij CoMensha.

ACTIES

10. Integratie Wegwijzer in website CoMensha

● Afgerond ● ● ● ● (2024–2027)

Informatie geactualiseerd en geïntegreerd. Doorverwijzing van oude site naar vernieuwde CoMensha website gerealiseerd.

11. Verkenning centraal online informatiepunt

● In uitvoering ● ● ● ● (2024–2027)

Op basis van de wensen, behoeften en adviezen van professionals in het veld, opgehaald via een focusgroep, heeft CoMensha een selectie gemaakt van elementen die onderdeel moeten zijn van het centraal informatiepunt. Hierin is een eerste selectie gemaakt waarvoor deelprojecten zijn ingericht en dit wordt momenteel verder uitgewerkt.

12. Overzicht van bestaande meldpunten

● Afgerond ● ● ● ● (2024–2027)

Het advies- en onderzoeksbureau Significant Public heeft een inventarisatie gemaakt van meldpunten en kenniscentra van mensenhandel om een duidelijker beeld te krijgen van de betrokken organisaties.

13. Opzetten centraal informatiepunt

● In uitvoering ● ● ● ● (2024–2027)

Op basis van wensen uit de focusgroep met professionals wordt met de websitebouwer van CoMensha gestart aan onderdelen als meertaligheid, begrijpelijk taalniveau, een gebruiksvriendelijke website met AI-functionaliteit en een overzicht van opvangplekken.

14. Verkenning doorontwikkeling centraal informatiepunt

● Nog niet gestart ● ● ● ● (2024–2027)

Start volgt na afronding verkenning onder actie 11.

15. Verkenning meldingsbereidheid criminele uitbuiting + non-punishment In uitvoering (2024–2027)	Het onderzoek verloopt volgens planning. De dataverzameling is in de afrondende fase, waarin we nog enkele interviews afnemen en dossiers bestuderen. De data-analyse is gestart. Ook heeft in september het veldbezoek naar het VK plaatsgevonden, waarin we een conferentie bezocht hebben en met 5 politieteam, 10 charities, en de Independent Anti-Slavery Commissioner hebben gesproken. De opgedane inzichten van dit bezoek zullen in het rapport verwerkt worden.
16. Verkenning structurele inbedding proeftuin aangiftebereidheid Afgerond (2024–2027)	Rapport is afgerond en meegestuurd met deze/de huidige brief.
17. Bewustwording non-punishment bij opsporing In uitvoering (2024–2027)	Actie 17 valt samen met actie 15.
18. Outreach kwetsbare doelgroepen arbeidsuitbuiting Afgerond (2024–2027)	FairWork ontwikkelde en verspreidde campagnes en materialen met cultural mediators.
19. Laagdrempelige ondersteuning arbeidsmigranten Afgerond (2024–2027)	Arbeidsmigranten zijn ondersteund bij gebruik van hun rechten en meldingsmogelijkheden.
20. Verlagen meldingsdrempels arbeidsuitbuiting Afgerond (2024–2027)	FairWork deelde succesverhalen en deed aanbevelingen op basis van strategisch procederen.
21. Kennisdeling melddrempels en slachtofferbejegening Afgerond (2024–2027)	Ervaringen gedeeld tijdens diverse bijeenkomsten met stakeholders.

Investeren en werken aan een betere vaststelling van slachtofferschap en bescherming van slachtoffers

Operationele doelen

- In 2025 is onderzocht of de vaststelling van slachtofferschap anders moet worden ingericht en zo ja, op welke wijze dit dient te geschieden.
- In 2026 is onderzocht en uitgewerkt welke aanpassingen in het aanbod van crisis/langdurig/ doorstroom-opvang en hulpverlening voor slachtoffers van seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting kunnen worden bewerkstelligd, waarbinnen alle slachtoffers welkom zijn, ongeacht multiproblematiek en geslacht, en wat daarvoor nodig is.
- In 2025 is duidelijk hoe ervaringsdeskundigen een rol kunnen spelen in de aanpak van mensenhandel.
- Vanaf 2025 wordt de inzet verbeterd om herhaald daderschap te voorkomen en wordt de resocialisatie van daders versterkt.

Beoogde effecten

- Voor slachtoffers zijn adequate zorg en opvang beschikbaar.
- Vermindering van recidive van daders mensenhandel.

ACTIES

22. Verkenning naar mogelijkheden van loskoppelen van identificatie slachtoffers en strafproces

In uitvoering, vertraging (2024–2027)

Er hebben verschillende bijeenkomsten plaatsgevonden met betrokken ketenpartners (JenV, AenM, OM, IND, Politie, NLA, KMAr) en zorg- opvangorganisaties.

23. Landelijk overzicht opvang/hulp

Afgerond (2024–2027)

De rapportage wordt nu afgestemd met de achterban van de actiehouders. Publicatie en aanbidding aan de Kamer zijn voorzien in november 2025.

24. Innovatietraject passendere opvang

In uitvoering (2024–2027)

Begin 2026 volgt nadere uitwerking en presentatie in samenhang met acties 23 en 26, met daaropvolgend organisatie van vervolgstappen.

25. In beeld brengen voorwaarden voor een landelijk dekkend netwerk van zorgcoördinatoren inclusief definitie zorgcoördinator

In uitvoering (2024–2027)

Samen met actie 33.

26. Verwijzings-mechanisme naar opvang voor eerste 36 uur

Doorlopend (2024–2027)

In totaal zijn 62 dossiers geanalyseerd (30 van CTM Amsterdam, 30 van SHOP Den Haag en 2 van het Leger des Heils). Het dossieronderzoek is afgerond en het analyserapport is opgeleverd. Vervolgacties richten zich op pilots die moeten uitwijzen hoe de huidige knelpunten in het plaatsingsproces kunnen worden verbeterd. Deze pilots worden verder vormgegeven in samenhang met andere lopende acties binnen het programma.

27. Verkenning naar inzet ervaringsdeskundigen

 In uitvoering (2024–2027)

Sinds september is de spiegelgroep van ervaringsdeskundigen van start gegaan binnen het programma Samen tegen Mensenhandel. Het doel is om ervaringsdeskundigheid structureel te verankeren in de aanpak van mensenhandel. De groep bestaat uit acht ervaringsdeskundigen die vanuit hun eigen ervaring beleidsadvies geven en bijdragen aan betere bewustwording en hulpverlening.

28. Onderzoek inzake de uitvoeringspraktijk inzake het inschatten van recidiverisico en resocialisatie van daders van mensenhandel

 In uitvoering, vertraging (2024–2027)

Uitvraag voor onderzoek is gedaan aan het WODC.

Actielijn 4

Verbeteren van de (bovenregionale en regionale) samenwerking

Operationele doelen

- In 2026 heeft elke gemeente of regio beleid dat voldoet aan het VNG-kader en wordt dit uitgevoerd.
- In 2026 is er een landelijk dekkend netwerk van ketenregisseurs die, samen met zorgcoördinatoren, de regionale aanpak aanjagen en verbinden.
- In 2025 zijn bouwstenen voor effectieve samenwerking ontwikkeld op basis van het barrièremodel. Met drie tot vijf regio's is een trainingsprogramma opgezet voor ketenregisseurs, aandachtsfunctionarissen en zorgcoördinatoren.
- In 2026 geldt dit als kwaliteitsnorm voor regionale samenwerking.

Beoogde effecten

- Versterkte regionale samenwerking tussen ketenpartners zorgt voor beter zicht op alle vormen van uitbuiting.
- Effectieve samenwerking over regio's heen legt verbanden en helpt mensenhandelsnetwerken aanpakken.

ACTIES

29. Bestuurlijke aandacht aanpak mensenhandel en rol gemeenten

Doorlopend (2024–2027)

Structureel overleg met JenV, gemeenten en toezichthouders; doorontwikkeling loopt.

30. Beleidsvorming gemeenten conform VNG kader

In uitvoering (2024–2027)

VNG kader beschikbaar; veel gemeenten werken aan (actualisatie van) beleid en uitvoering.

32. Landelijke rapportage voortgang VNG kader

In uitvoering (2024–2027)

Tussenrapportage 2025 gepland; dataverzameling via gemeenten/regio's loopt middels traject van DSP.

33. Definiëring/inbedding ketenregisseur

In uitvoering (2024–2027)

Acht bouwstenen ontwikkeld en afgestemd; lerende netwerken en basis/verdiepingsprogramma's ingericht; negende bouwsteen (monitoring & evaluatie) in ontwikkeling.

35. Basistraining ketenregisseurs

In uitvoering, vertraging (2024–2027)

Koppeling met acties 33 en 36; planning wordt hierop gesynchroniseerd.

36. Ontwikkelen bouwstenen samenwerking + kwaliteitscriteria

Afgerond (2024–2027)

Acht bouwstenen vastgesteld in 2024 na consultatie met regio's en veld.

37. Doorontwikkeling barrièremodellen per uitbuitingsvorm

● In uitvoering ○ ○ ○ ○ (2024–2027)

Voor alle drie de barrièremodellen zijn professionals uit het brede werkveld van mensenhandel bereid gevonden om deel te nemen en de data voor de sessies zijn ingepland en zullen plaatsvinden in 2025. Aansluitend aan de groepsessies van de afzonderlijke modellen zal het eindmodel voor ieder fenomeen afzonderlijk uitgewerkt worden. De verwachting is dat de uitwerking in januari/februari 2026 gereed zal zijn. Aansluitend zijn de barrièremodellen voor criminele-, seksuele-, en arbeidsuitbuiting gereed zijn voor implementatie in de praktijk. Er is sprake van een lichte vertraging in oplevering.

38. Betrokken organisaties ontvangen gerichte informatie over de bouwstenen en doorontwikkelde barrièremodellen, die tevens worden opgenomen in trainingen voor nieuwe en bestaande medewerkers

● In uitvoering ○ ○ ○ ○ (2024–2027)

De afzonderlijke barrièremodellen worden gepresenteerd aan de deelnemende praktijkprofessionals. Ieder model afzonderlijk biedt inzicht voor alle betrokken partijen om te kijken naar praktische invulling van de op te werpen barrières met hun netwerkpartners. Dit vereist probleemhouderschap van iedere professional binnen iedere partij afzonderlijk, waardoor de praktijk vaak leert dat na het opstellen van een barrièremodel de praktijkprofessionals met enige regelmaat bijeen komen om voortgang met elkaar te bespreken en knelpunten aan te pakken. Monitoring van de acties/bouwstenen vindt derhalve plaats ná totstandkoming van een barrièremodel, waarbij voor uitvoering een gezamenlijk gedragen verantwoordelijkheid noodzakelijk is.

39. Oefensessies & trainingsprogramma samenwerking

● In uitvoering ○ ● ● ● (2024–2027)

RAAM oefeningen en trainingen o.a. Midden Nederland uitgevoerd.

Extra actie: Pilot preventie ronselen slachtoffers mensenhandel bij beschermd en begeleid wonen

● In uitvoering ○ ○ ● ● (2025–2027)

Binnen actielijn 4 zijn we gestart met een extra actie in de vorm van een pilot voor de preventie van het ronselen van slachtoffers van mensenhandel bij beschermd en begeleid wonen. Dit is een groeiend en zorgwekkend fenomeen. In co-creatie met de regio wordt een overdraagbare aanpak ontwikkeld die professionals in zorginstellingen ondersteunt.

Actielijn 5

Verbetering van de informatiedeling en gegevensverwerking

Operationele doelen

- In 2024 wordt verkend in hoeverre aanvullende of aangepaste regelgeving of afspraken nodig zijn ten behoeve van betere gegevensdeling tussen ketenpartners.

Beoogde effecten

- Informatiedeling tussen ketenpartners die rechtmatig en zorgvuldig is.

ACTIES

40. Analyse bestaande samenwerkingsconvenanten informatiedeling

● In uitvoering ● — ○ — ○ — ○ (2024–2027)

De analyse van de werkwijze en bestaande samenwerkingsconvenanten is afgerond. Op basis van werksessies zijn generieke bouwstenen voor effectieve gegevensdeling tussen ketenpartners geïdentificeerd. Momenteel wordt onderzocht of aanvullende of aangepaste regelgeving of afspraken nodig zijn om gegevensdeling verder te verbeteren. Deze verkenning wordt uitgevoerd in Q4 2025 en begin Q1 2026. Het was daarbij van belang eerst een beschrijving van de huidige werkwijze op te stellen, voordat een zinvolle juridische analyse kon plaatsvinden.

41. Ontwerp proces voor gegevensdeling + aansluiting gemeenten bij DIGW

● In uitvoering, vertraging ○ — ● — ○ — ○ (2024–2027)

Het procesonderzoek is in Q3 2025 uitgevoerd en heeft geleid tot een concepthandreiking, die inmiddels is getoetst met de werkgroep en de praktijk. De handreiking wordt, mede op basis van de juridische analyse, verder aangescherpt. Daarnaast wordt verkend hoe gemeenten kunnen aansluiten bij de Domein Overstijgende Informatiegestuurde Werkwijze (DIGW) van de politie. De pilot van de politie in samenwerking met enkele gemeenten heeft echter vertraging opgelopen, waardoor dit onderdeel nog niet heeft kunnen plaatsvinden.

Actielijn 6

Versterken van de positie van minderjarige slachtoffers

Operationele doelen

Van 2024 tot 2026 wordt de samenwerking en aanpak verbeterd om minderjarige slachtoffers van seksuele en criminele uitbuiting beter te beschermen. Dit gebeurt door inzicht in betrokken partijen, onderzoek naar hun behoeften, samenwerking met landelijke en lokale organisaties, en training van eerstelijns professionals.

- In 2024 is inzicht verkregen in organisaties en professionals betrokken bij bescherming van minderjarigen tegen seksuele en criminele uitbuiting.
- In 2025 is onderzocht hoe de aanpak beter aansluit bij de rechten en behoeften van minderjarige slachtoffers.
- In 2026 is samenwerking gerealiseerd met ten minste vijf landelijke organisaties en tien gemeenten.
- Eind 2026 zijn eerstelijns professionals getraind en ingebed in regionale netwerken voor effectieve preventie, signalering en hulp.

Beoogde effecten

Betere signalering, bescherming en ondersteuning van minderjarige slachtoffers mensenhandel door uniforme aandacht, adequate zorg en regionale samenwerking met goed getrainde professionals.

- Betere signalering, bescherming en ondersteuning van minderjarige slachtoffers mensenhandel.
- Uniforme en duurzame aandacht voor minderjarige slachtoffers in de aanpak mensenhandel.
- Inzicht in benodigde zorg en opvang voor minderjarige en meerderjarige slachtoffers.
- Eerstelijns professionals zijn bewust, vaardig en samenwerken regionaal bij preventie en signalering.

ACTIES

43. Verkenning betrokken organisaties

 In uitvoering (2024-2027)

Ca. 35 interviews met landelijke, regionale en lokale organisaties. Literatuuronderzoek afgerond. Er wordt nu gewerkt aan op papier zetten van verbeterpunten in de voorlichting/preventie, opvang/hulpverlening, het aangifteproces, re-integratieproces. Vanaf 1 april hebben tevens gesprekken plaatsgevonden met 17 onderwijsorganisaties en -experts om de focus en activiteiten rondom verbetering van bewustwording en signalering op scholen (het VO en het MBO) te verbeteren.

44. Onderzoek minderjarige slachtoffers

 In uitvoering (2024-2027)

Input van ervaringsdeskundigen en cases verwerkt in input voor verbetering van de trainingen voor signalering en opvang/hulp. Ervaringsdeskundigen worden in komende maanden verder betrokken bij toetsing en advisering processen en beleid.

45. Toetsing en advisering processen en beleid

 In uitvoering, vertraging (2024-2027)

Gesprekken met ketenpartners over risico's en hulp aan minderjarigen. Aanbevelingen om de situatie van jongeren te verbeteren zijn ingebracht bij het Commissiedebat Kinderen in de Asielopvang in september jl. In samenwerking met COA en Nidos is een signalenkaart ontwikkeld specifiek over uitbuiting van minderjarige asielzoekers. Uitgebreide verbeterpunten in de signalering, het bespreekbaar maken, opvang/hulpverlening, het aangifteproces, re-integratieproces worden op dit moment geformuleerd en in de komende maanden getoetst bij ervaringsdeskundigen, slachtoffers en experts.

46. Training professionals

● Doorlopend (2024–2027)

De e-learning BUIT voor Professionals is door ruim 3.700 mensen gevolgd. De uitgebreide training over mensenhandel onder minderjarigen is door 836 professionals gevolgd, onder andere medewerkers van gemeenten, jeugdzorg, jeugdbescherming, Veilig Thuis, COA, NIDOS en politie. De campagne gericht op professionals die met jongeren werken (Jongeren zijn #GeenBuit) heeft tot nu toe ruim 196.000 personen bereikt via diverse kanalen, waaronder media, social media, mailings en nieuwsbrieven.

Sinds april is, met aanvullende financiering, een plan ontwikkeld ter verbetering van bewustwording en signalering van mensenhandel op scholen (het VO en het MBO) onder de noemer Uitbuiting (niet) op school. De regionale en op maat trainingen voor professionals in het voorgezet onderwijs zijn ontwikkeld en starten begin december. Tot nu toe zijn er ruim 160 onderwijsprofessionals die zich ingeschreven hebben voor een van de trainingen.

Dit is een gezamenlijke uitgave van:

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Ministerie van Buitenlandse Zaken

www.rijksoverheid.nl

November 2025